

קול רינה

רב פעלים - ע"ש הבן איש חי

בנשיאות מרן רבינו עובדיה יוסף זצוק"ל
ובראשות מו"ר הרב יורם אברג'ל זצוק"ל

פרשת כי תשא

אמרי נועם

שיחה לפרשת השבוע מאת מורנו הרב

צדקה תציל ממוות

פרשתנו פותחת במצות נתינת מחצית השקל, כמו שכתוב: "זה יתנו כל העובר על הפקדים מחצית השקל בשקל הקדש". וידועה שאלת המפרשים מדוע צייתה התורה לתת מחצית השקל דוקא ולא שקל שלם או כל סכום אחר? אכן ביאורים רבים נאמרו לכך, ונוסף על כולם יש לומר שהתורה צייתה לתת דוקא מחצית השקל משום שבתבת "מחצית" ישנו רמז נפלא לעבודת היהודי: במרכזת של תיבת "מחצית" ניצבת האות צ', והקרובות אליה משני צדדיה הן האותיות "חי", והרחוקות ממנה משני צדדיה הן האותיות "מת". והכוונה בזה היא, שמי שזוכה להיות קרוב לצדיק אמת (הנרמז באות צ') הרי הוא מושך על עצמו מן השמים שפע של חיים גשמיים ורוחניים דרך צינורו של הצדיק, והרי הוא בבחינת "חי". אולם מי שחלילה מרחיק את עצמו מן הצדיקים, ומכל שכן מי שחלילה חולק על הצדיקים וגורם להם צער ועגמת נפש, הרי הוא מפריד את עצמו משורש החיים העליונים, ומושך על עצמו יסורים קשים ומרים אשר אין להם מרפא, והרי הוא בבחינת "מת" ר"ל.

נוסף על כך, האות צ' רומזת על מצות נתינת צדקה, אשר בימינו היא עיקר ענינה של מצוות נתינת מחצית השקל. והכוונה בזה היא, שמי שזוכה להיות קרוב למצות הצדקה, ומרבה לתת צדקה לכל נצרך ביד רחבה ובמאור פנים ושמחת לבב - מציל את עצמו ואת בני ביתו מכל פגע ונזק, כמו שכתוב "וצדקה תציל ממוות" (משלי י, ב), וכן מושך עליו ועליהם שפע של חיים טובים וארוכים כמו שכתוב: "רודף צדקה וחסד ימצא חיים צדקה וכבוד" (משלי כא, כא), והרי הוא בבחינת "חי". אך מי שחלילה מרחיק עצמו מן הצדקה ומעלים עינו מן העניים, מפריד את עצמו משורש החיים, ומושך על עצמו יסורים קשים ומרים. ולא לחינם היה שגור בפיהם של אבותינו שבית שדלתו פתוחה לעניים, היא אינה פתוחה לרופאים או לכל בשורה רעה אחרת - וההפך מובן מאליו.

מפורסם המעשה המובא בגמרא (שבת קנו, ב) שלרבי עקיבא היתה בת שכל החוזים בכוכבים חזו שבלייל חופתה יכשה נחש ותמות. בהגיע אותו לילה רבי עקיבא דאג מאוד, אולם לשמחתו הרבה בבוקר הוא מצא את ביתו בריאה ושלימה. ואז סיפרה לו ביתו שכאשר עלתה לישון בלילה נעצה את סיכת ראשה בכותל הסמוך למיטתה, ובבוקר כשלקחה שוב את הסיכה מצאה שהיא נעצה את הסיכה בעינו של נחש שהיה אורב לה להכיש אותה והרגה אותו, ובכך ניצלו חייה. רבי עקיבא הבין שנס גדול נעשה לביתו היקרה, לכן שאל אותה אם עשתה בלילה האחרון איזה מעשה טוב שבזכותו התבטלה מעליה הגזירה ונעשה לה נס. ואז סיפרה לו ביתו: 'בליל החתונה עמד בפתח מקום הסעודה איזה עני רעב, ומכיון שהיו כולם טרודים בשמחה ובסעודה אף אחד לא שם את ליבו אליו. כשראיתי אותו לקחתי את מנת האוכל המיוחדת שהכינו לי ונתתיה לו כדי שישביע את רעבונו'. וכששמע רבי עקיבא את סיפורה, כל כך התרגש מגודל כוחה ומעלתה של מצוות הצדקה, ויצא ודרש לכל הלומדים בבית המדרש: "וצדקה תציל ממוות" - ולא ממיתה משונה בלבד, אלא ממיתה עצמה.

בצור ירום

ביאור התניא מאת מורינו הרב

מעלת השמחה

ואין השכינה שורה אלא מתוך שמחה - כדברי הגמרא (שבת ל' ע"ב): "ושבחתי אני את השמחה" (קהלת ח') - זו שמחה של מצוה.

"ולשמחה מה זה עושה" (קהלת ב') - זו שמחה שאינה של מצוה. ללמדך, שאין שכינה שורה לא מתוך עצבות ולא מתוך עצלות ולא מתוך שחוק ולא מתוך קלות ראש ולא מתוך שיחה ולא מתוך דברים בטלים אלא מתוך דבר שמחה של מצוה. כשהשכינה רוצה לתפוס איזה מקום לשרות בו היא מחפשת את המקום השמח ביותר.

לדוגמא, אם יש בעיר מאה בתי כנסיות, אחד מהם בית כנסת ישיבתי, כתוב בכניסה "מנין בני תורה" או "בית הכנסת הישיבתי" וכדומה, ומאידיך יש בית כנסת של אנשים פשוטים "עמך ישראל", ואתה שואל את עצמך איפה נמצא הקב"ה, תלך למקום שאתה רואה שהאנשים מחייכים, למקום שיש שם שמחה, כי רק שם הקב"ה משרה את שכינתו. יש להשי"ת סבל נורא וצער גדול מאנשים עצובים, ולכן הוא אינו מוכן לשהות במחיצתם אפילו רגע אחד. כשאדם תמיד שמח, סימן שהוא קשור בקדושה.

כשאדם שרוי בשמחה, השכינה באה אליו לבית, ואז אין לו מחלוקת לא עם אשתו ולא עם העובדים שלו ולא עם אף אחד אחר, וב"ה אין לו שום בעיה.

זמני השבת

צאת השבת:		הדלקת נרות:	
18:22	ר"ת 18:06	17:31	ירושלים
18:20	ר"ת 19:03	17:29	תל אביב
18:22	ר"ת 19:04	17:30	חיפה
18:22	ר"ת 19:05	17:30	באר שבע

ענקי הרוח

מעשיות על גדולי החכמי ישראל

רבי שלמה זלמן אוירבך - כ' באדר

היה אחד מגדולי פוסקי ההלכה, שהתפרסם באנושיותו ובמידותיו המיוחדות.

הרב יוסף אליהו מספר: "חמותו של הרב לא ראתה טוב, וביקשה שיקליטו עבודה פרקי תהילים כדי שתוכל להמשיך ולהתפלל בלי ספר. רבי שלמה זלמן נחשב אז כבר כגדול דור, אבל הוא זה שהקליט לה בקול מתוק פרקי תהילים. כי אם צריך מישהו, אז 'מישהו' לא צריך להיות דווקא בחור צעיר. אם זו מצווה - אז הוא יעשה אותה. וכן נהג לומר שצריך לקבוע זמן קבוע ביום למעשי חסד, ולא רק לעשות חסד שמזדמן. הרי לתפילה ולימוד יש זמן מוגדר במהלך היום, כך צריך לעשות גם לביקור חולים וכדו".

יונתן בילט סיפר: "כילד בשכונת שערי חסד באתי לשאול את הרב האם מותר לשחק במשחק מסוים בשבת. הרב לא פסק לפני ששיחק איתנו הילדים במשחק החדש".

כתלמיד צעיר, רבי שלמה זלמן השקיע שעות רבות ביומו בלימוד הגמרא, אבל רצה ללמוד גם בספרי מוסר מדי פעם. כשראה שאינו מספיק, החליט שפעם בשבוע - שבועיים, ילך לחדר שבו לומד הרב קוק, ויביט בו בשקט מן הצד. דקה אחת שבה ראה את הרב קוק לומד בהתלהבות היתה בשבילו "שיעור מוסר" ונתנה לו כח והתלהבות בלימוד לעוד שבועיים - שלושה, עד לפעם הבאה.

יום אחד בצהריים התקשר יהודי לביתו של הרב וביקש לשוחח עימו, ביקש הרב מהרבנית לומר לו שהוא צריך כעת להכין שיעור ואינו יכול לענות. כשכנסה לחדרו, ראתה שהוא נח במיטתו. התפלאה מאד, הרי אמרת שאתה מכין שיעור? ענה הרב: לנוח לפני השיעור זה הכנה של השיעור, אם למלמד לא יהיה כח, השיעור לא יהיה טוב.

שואל ומשיב

הלכות אקוטאליות מאת רבנו החיד"א שליט"א

זכות שבת קודש

"וְשָׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשַּׁבָּת לַעֲשׂוֹת אֶת הַשַּׁבָּת לְדֹרֹתָם בְּרִית עוֹלָם. בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֹתָהּ הוּא לְעֹלָם כִּי שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה ה' אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת וַיִּנְפְּשׁ" (שמות פרק ל"א פסוקים ט"ז - י"ז).

דרשו חכמינו הקדושים על הפסוק "לעשות את השבת לדורותם", אל תקרי לדורותם אלא לדירתם, לעשות דירה נאה לשבת. ולפי הפשט הכוונה היא, לכבד את השבת, שהדירה שלו תהיה נאה ונקייה, ומוכנה לכבוד שבת קודש, אך הביא אבא היקר בנוסף לכך גם את ביאור הזוהר הקדוש, שאשרי אדם שה' יתברך מזכה אותו לעשות לעצמו דירה נאה לשבת, והדיה הזו היא בתוך הלב שלו, שהוא מפנה את ליבו מכל דבר לא טוב, ובמקביל מחובר לרצון ה' יתברך. ולכן כותב הזוהר הקדוש לסלק מהלב את העצבות ואת הכעס, כי שניהם גורמים לאדם המון כשלונות, ולכן אשרי אדם שזוכה לפנות מהלב שלו את שני הדברים הללו, תמיד כל הזמן ובפרט בשבת קודש.

השבת הקדושה היא אות בין הקדוש ברוך הוא לעם ישראל, ולכן, כאשר זוכים לשמור את השבת, ובעיקר לענג את השבת, זה גורם אין סוף שמחה לקדוש ברוך הוא. ואשר על כן, יש מצוה לכל איש ואישה, להשתדל בכל הכוח לשמור את השבת, גם במאכל ומשקה מכובד, וגם שהשבת תהיה באוירה טובה, ולכן ציוו חכמינו הקדושים, להרחיק כל מריבה מהבית בשבת קודש, ולא רק את המריבה להרחיק, אלא גם את הסיבה למריבה להרחיק, ולכן ציוו להדליק נרות של שבת קודש, וכיום שיש אור של חשמל, מצוה שיהיה הרבה אור בבית, כי זה גורם להרבות שלום, שעל ידי האור שיש בבית, האדם לא נתקע בחפצים, ובזה הוא ניצל ממחלוקת. וזה מאד משמח את ה' יתברך הבריחה מהמחלוקת, ומדברים הגורמים למחלוקת.

וכמו כן, מצוה לשמח את האישה והילדים בשבת קודש ו"להפעיל" את הילדים בשבת קודש, על ידי שאלות ותשובות בעניני פרשת השבוע, בעניני הלכה ואגדה לכבוד ה' יתברך שמו, וילמד איתם דברי תורה בשמחה ובטוב לבב כפי כוחם. והכל יעשה בשמחה רבה, כי ככל שהוא יאהיב עליהם את השבת הקדושה, כך הילדים היקרים יאהבו את השבת מאד מעצמם גם כשיגדלו. ולכן מצווה התורה לשיר שירי שבת בשולחן שבת, ואבא היקר עטרת ראשינו רבינו יורם אברג'ל מאריך בזה מאד, עד כמה מעלת שירי השבת גדולה, וכמה קדושה ויראת שמים זה מוסיף בכל בני הבית.

רב פעלים

תלמידים מספרים על מורנו הרב

ילדים בזכות ברכת הצדיק

* לאחר החתונה עברתי ארבע הפלות והיה לי קושי להחזיק את ההריונות! פניתי לרב יורם והוא אמר לי שעלי לקבל על עצמי לקרוא לילד שייוולד לי בן ציון ואכן לקחתי על עצמי ואחרי שבועיים גיליתי שאני בהריון ואז נולד בן ציון שלי!!!

* פעם אחת הרב היה אצל ההורים שלי בחנוכה בית. ובאותו הזמן הייתי נשואה כבר ארבע שנים בלי ילדים, בעלי ביקש מהרב לברך אותנו והרב אמר ששנה הבאה נחגוג בבית של ההורים שלי מסיבת הודיה, ובאמת זכיתי באותה שנה נפקדתי ונולדה בתי היקרה ואכן מסיבת ההודיה שלה הייתה בבית של ההורים שלי.

* במהלך הריונה של אשתי התקבלו תוצאות בדיקה של העובר אשר מצריכות מספר בדיקות נוספות על מנת לקבוע שהכל בסדר עם העובר. פניתי במכתב לרב, והרב ענה לי "אין צורך כלל לעשות את הבדיקה". וב"ה נולד לנו ילד בריא.

* כשהייתי בהריון נשלחתי ע"י הרופא לבצע סקירת מערכות, בסקירת המערכות התגלו בכליות של הבן שלי ציסטות, הרופא ביקש לעקוב אחרי זה לוודא שזה לא מתפשט, בדמעות שלחתי את בעלי לרב, הרב הסתכל על האולטרסאונד, ובירך ואמר שאין מה לדאוג. עברו כמה חודשים ובשעה טובה ילדתי, עשו בדיקה לבן שלי - הציסטות המשיכו לגדול. אני ובעלי בחרנו לא לחשוש ולבטוח במילים של הרב. לאחר כשנה הלכנו למעקב, הטכנאית אולטרסאונד עשתה לבן שלי אולטרסאונד במשך כמעט שעה... עד שהתייאשה ואמרה לנו "אתם בטוחים שהיה לו ציסטות? אני מנסה ומנסה ולא רואה כלום!"

שואל ומשיב

הלכות אקוטאליות מאת רבנו החיד"א שליט"א

קריאת התורה

שאלה: אם גמרו קריאת ספר תורה, ולא נמצא בציבור מי שיודע לקרוא את ההפטרה בטעמים, אלא רק אחד ממנין השבעה עולים שכבר עלו לספר תורה קודם לכן, האם יעלה אותו אחד פעם נוספת כדי לקרוא את ההפטרה בברכה, או לא?

תשובה: אם לא נמצא מי שיודע להפטיר בטעמים, אלא רק אחד מאותם שעלו לקרות בתורה, וכבר אמר שליח ציבור קדיש אחר קריאת הפרשה, זה שרוצה להפטיר רשאי לחזור ולעלות לתורה פעם נוספת ויברך על קריאתו תחילה וסוף, אבל אם העולה השביעי סיים ועדיין לא אמרו קדיש, אם העולה השביעי הוא עצמו המפטיר, יברך מיד ברכת ההפטרה ויקרא ההפטרה, ויאמרו הקדיש אחר ההפטרה. אולם אם אדם אחד מהעולים הקודמים הוא המפטיר, יאמרו תחילה קדיש אחרי עליית השביעי. ואם יש אדם נוסף שיודע להפטיר, אלא שאינו יודע להפטיר בטעמים, הרי זה כמי שאין שם מי שיודע להפטיר.

וראוי לגבאים בכל בית כנסת לראות קודם קריאת התורה מי מִבְּיָן הציבור יודע לקרות ההפטרה בטעמים, ויכבדוהו בעליית מפטיר, ובמקום שנהגו שהרב מפטיר בשבת מסוימת, לא יעלוהו לספר תורה עלייה אחרת בתוך פרשת השבוע, אלא רק לעליית מפטיר.

שאלה: שליח ציבור הקורא בתורה בשבת קודש, וטעה וסיים את הפרשה בעולה השישי, ואמרו קדיש אחר הפרשה, כיצד ינהג?

תשובה: אם טעה השליח ציבור וסיים הפרשה בעולה השישי ואמר קדיש, אין צריך לקרות עוד אחר לעלות לתורה שביעי, אלא יקרא עם המפטיר מהקריאה שקרא עם השישי, כיון דקיימא לן מפטיר עולה למנין שבעה עולים.

אולם אם סיים את הפרשה בעולה השישי, אך טרם אמרו קדיש, יקראו לעולה שביעי ויקרא כמה פסוקים מסיום הפרשה. [ויש אומרים שהמקל לקרוא לעולה השביעי גם באופן שכבר אמרו קדיש יש לו ע"מ שיסמוך, ולכתחילה לא יעשה כן]. ועל כל פנים לא יאמרו קדיש פעם שניה.

גאולה ומשיח

פנינים והנהגות מגדולי החסידות

בלי תבונה

כשהגיע רבי ישראל דב, בעל "רביד זהב" ליאניצא, שם נתקבל לרבנות, בא אליו יהודי, פדיון בידו ובקשה בפיו: סוסיו נגנבו ממנו, יגלה הרבי את מקומם...

אמר לו רבי ישראל דב: הסוסים ליד העיר נמצאים, לך לחפשם... חיפשם האיש ומצאם, שאלו את הרב מהיכן ידע את מקומם של הסוסים הגנובים האם זאת רוח הקודש?

ענה רבי ישראל דב ואמר: שנינו במדרש "הראה הקדוש ברוך הוא למשה דור דור ושופטיו ומנהיגיו וחומסיו וגזלניו". בשעה שהשופטים והמנהיגים היו בעלי בינה היה גם לגזלנים ולחמסנים בינה וידעו היכן להסתיר את שלל הגניבות.

אולם עתה כשאני השופט והמנהיג, ברור לי שגם החמסנים והגזלנים אין בהם תבונה, ואת הגניבה החביאו בטח ליד העיר...

כשמשה רבינו
רצה להבין
מהו מטבע
של מחצית
השקל
הראה לו הקב"ה
מטבע של
אש
ללמד אותנו לדורות
שצדקה נותנים
בלב חם

ממשיכים את המסורת של
הרב, וזוכים בשני המצוות
היקרות והחשובות של
זכר למחצית השקל
וקמחא דפסחא
לפרטים ותרומות חייגו:
08-6381000

פרטי התקשרות קול רינה
08-6381000

חפשו אותנו בפייסבוק:
הרב יודם אברג'ל זצוק"ל
www.facebook.com/haravyoram

www.abargel.co.il
אתר קול רינה נתיבות

054-9151553

did.li/HARAV-HABERGEL
יוטיוב הרב יודם אברג'ל

פניני השבוע

הזהר בכבוד הזולת אפילו יותר
מהכבוד שלך, ולעולם אל תרגיש
עליונות על אף אחד מישראל.

העלון מוקדש:

לע"נ אסתר אסתי לוי בת עשרת ז"ל
לרפואת רפאל גבריאל בן מלכה הי"ו
לרפואת אהרון בן אסתר הי"ו
לע"נ קטורה בת רבקה ז"ל
לע"נ שלום מעתוק בן שמחה ז"ל
לע"נ אסתר בת זוה'אר ז"ל

הרב יודם הבטיח:

אני יודע שכולם צריכים הגנה, ואת ההגנה
לקחתי עלי...

"כל מי שפעם בחיים חתם לי הוראת קבע,
בשביל לחזק את הישיבה הקדושה שהיא מקום
להשראת שכינה, תפקידי להגן עליו".

ד"ר יודם אברג'ל
יום א' אדר

בן איש חי 1 ת.ד. 102 נתיבות
טל': 08-6381000